ޖިންމާދާރު ނުވުމަކީ ބޮޑު މައްސަލައެކެވެ.

އިސްމާޢީލް އަލީ / ސ. ކަނޑުއޮޅު

CENTRAL
MCHE
LIBRARY

ވަރަށް ގިނައިން އިވޭ އަޑެކެވެ. ޖިންމާ އުފުލަން ބޭނޭ ފަރާތްތަކުގެ ޖިންމާ ނުއުފުލާ ކަމުގެ ޝަކުވާއެވެ. މައިންބަފައިން ޝަކުވާ ކުރަނީ ދަރިން ޖިންމާ އަދާ ނުކުރާތީއެވެ. ދަރިން ޝަކުވާ ކުރަނީ މައިން ބަފައިން އަދާ ނުލާތީއެވެ. ކޮންމެބައަކު ނަމަވެސް އަސްލުބަޔަކު ޖިންމާދާރު ނުވުމީ ޝަކުވާ ކުރައެވެ.

ޖިންމާދާރު ނުވުމަކީ ބޮޑު މައްސަލައެކެވެ. އެހެންވީމާ ހުރިހާ އެންމެންވެސް މިޝަކުވާ ކުރާނެވެ. ކުރަންވެސް ޖެހޭނެއެވެ. ކޮންމެ ބަޔަކު އުފުއްލިޔަސް ނުއުފުއްލިޔަސް އެބަޔަކު ކޮށްޖެހި އެލުވައިވާ ޖިންމާ އާއި ގުޅޭ މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރަން ޖެހޭނެއެވެ. ޖެހޭވާ ދަރިވަރުން ވެސް ޖެހޭނެއެވެ.

ދަރިން ކޮންކަމަކު ޖިންމާ ކުރުމަކީ މައިންބަފައިންގެ ވާޖިބެކެވެ. ކުޑައިރުއްސުރު ކުދިން ކޮންކަމަކަށް ޖިންމާ ނުކުރުވައިދޭނަމަ ފަހުން އަދި ހިތާމަ ކުރަން ޖެހޭނެއެވެ. ޖިންމާ އުފުލުމުގެ ގާބިލްކަން ކުދިންގެ ހިތްބަރުގައި އަރައިގަންނަނީ ކުޑައިރުއްސުރު ކުދިން ޖަހާ އަކައިގަންނަވާ ކަންތައްތައް ކުރުވިގެންނެވެ. އެކަންތައް ތަކަކީ މައިންބަފައިންގެ އެތުން އަގު އެތެރުވޭ ކަންތައްތަކެއް ވެގެން ނުވާނެއެވެ. ކުއްޖާ ކުރަން ޖެހޭގޮތް ކުރާ ކަންތައް ކަމުގެ އިހްސާސް ކުރުވުމީ ބަލަހައްޓާނެއެވެ.

ކުއްޖާއަށް ކުރުވާ ވަރުގެ ކަންތައްތައް ހަމަގަ އުކަށްޖާކާތައް ކުރުވުމުވެ. މިގެ އިތުރުން އުކަށްޖާކަން ވެވުނުގޮތަކަން ބޭއިލާގެ އަދިއަދުން މިހުނަރުން އަދިހިއްވުރުގެ ހަރަކާތް އާދަ ކުރިންގެ ހިތްބަރުގައި އަރައިގަންނަވެ ބަލަހައްޓަނެއެވެ. ބަޔަކު މިހުންނަތަން ގޮވާލުންދާއިރު ދަރިފުޅު ގޮވައިގެން ދިއުމާއި ގެއަށް އައިސް ގެއްލުމުންނަން އަލާމުގައި ކުދިން ބައިވެރި ކުރުމަކީ ވެސް ކުދިން ކަން ކަމަށް ހުއްޓުމުގެ ގޮތް ކުރުވިދާނެކަމެވެ.

ކުދިންނާއި ކަންކަން ބަލާލުކަން އެކަންކަމަކީ، އުކުއްޖާ ކުރަން ޖެހޭ ކަންކަން ކަމާއި، އެފަދަ ކަމެއް ނުކުރުމުގެ ސަބަބުން ގެއްލުން ލިބޭނެ ވަރާއި، އަދި ކުރަން ވިސްނުން ކަންޖެހުނު ވަގުތެއްގައި އެކަން

ނުކުރެއްވިއްޖެނަމަ ލިބިދާނޭ ގެއްލުން ތަޔް
ވިސްނައިދިނުމުގެ ގޮތުން ކަނޑައެޅިފައިވާ
ވަގުތުގައި އަޅަން ނުކުރެވިއްޖެނަމަ ލިބިދާނޭ
ގެއްލުންތައް ވިސްނައިދިނުމަށެވެ.

ރިޔާސަތު ކަސްދު ކުއްޖާކަމުގެ
ކުރަނޑުހަނދާކަމެވެ. މައިންބަފައިންނަށް ކަނޑު
ކަމަކަށް ރިޔާލުން ވެގެންނުވާނެއެވެ. ރިޔާލާ
އާ ރިޔާފަތި ކަނޑުހަރަން ކުއްޖަކަށް އެއްގޮތަށް
ދިނުން މަޖުބޫރު ނުނެވެ. އެގޮތަށް
އާދަކުރު ނަމަ ކަނޑުފަރާތަށް ރިޔާލާނީ
ހަދައިދިނުން ބޮނާ އެއްގޮތަށް ހަދައިދިނުމުނެވެ.
އެގޭ ބަދަލުގައި ދިމާވާދިމާވައިން ކުއްޖާއަށް
ހިތްވަރު ދިނުން ވާނެއެވެ. އެއީ ރިޔާލުމަކީ
މައިންބަފައިން ވެސް ވަރަށް އަދަބުވެރިކަމާ
ވާނެއެވެ.

ދިނީ ކަސްރަކަތް ކުދިން ސަމާލުކަރުވައި
އަޅަންވާނެ ކުރުމަކީ ބަރުއަޅުމަކީ ކުއްޖާގެ
ހިބައިގައި ޖިނާމާ އުފުލުމުގެ އާދަ
ހަރުލުއްވުމަށްދިކައި ވަރަށް ބޮޑުތަކުރެވެ.
ފަރުސް ފަސްދާމުދު ބަރާބަރަށް އަދާކުރުމުގެ
އާދަ ކުއްޖާގެ ހިބައިގައި އަދަ ގެނެވުމަށްޓަކައި
ކުއްޖާގެ ވަރަށް ގިނަ ކަންތައްތައް އިސްލާހު
ވެގެންދާނެއެވެ.

ކުދިންނަށް ކުރުވަންވާނީ މާނަޔަރު ކަމެކެވެ.
އެކަމުގެ ސަހަބަން ކުއްޖާގެ ކުރިމަގަށް ފައިދާ
ކުރާނެކަންތައްތަކެވެ. ކުއްޖާގެ އެނގޭނެގޮތަށް
މަގުފަހަކުރާ އެދި ވިސްނުންތެރިއެއް ކުރާ
ކަށްކަމެވެ. މިކަންކަން ކުރުވަންވާނީ
ވިޔަފަތިކަމުގެ ގޭ މަތިންނެވެ. ވާޖިބެއްގެ
އަދާކުރުމުގައި ފަރުވާކަމުގޭކަރާ ކަމުން ފިޔަވަޅުން
ވަގުތީން އިސްލާހު ފިޔަވަޅު އަޅުވައި ވަރަށް
މިހާރުތަކެވެ.

(ނިމުނީ)

އަޅުމުން މިޔާރަން މާބަސްޖެހުން ފުދުނީކަމުން ވަރަކަށްމުޅުން
ގައިމުން ލިބޭ ހިނަ ގެއްލުމަން ވިސްނާލުމަން ގޮތުގާ ދެލުން
ފުއްދަންފުޅި ވާޖިބުތަކާ ކުރިމަތިވެފާ ހުއްޓުސްތޮދު
ހުއްޓުން އަރާން ހޭނަތްމުން ގެއްލުންތަކާ ލިބޭނީ އަލުން

- މުޙައްމަދު އަމީން -